

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ

Федір Медвідь

*доктор наук в галузі політології, к. філос. н., доцент,
академік Міжнародної академії безпеки життєдіяльності*

Анатолій Твердохліб
магістр права, аспірант

Максим Урбанський
магістр права, здобувач

Міжрегіональна академія управління персоналом (Україна)

В основі утвердження здорового способу життя, забезпечення належної охорони здоров'я української нації у ХХІ ст. лежить рекреаційно-оздоровча і профілактична робота, побудована на ціннісно-спонукальних джерелах природних потреб людини у фізичному загартуванні, оскільки найважливішим елементом здорового способу життя є оптимальний руховий режим, що містить регулярні заняття фізичною культурою і спортом [2, с. 108].

Фізична культура, як відомо, – це перший і основний вид культури, що формує людину. Фізична культура тісно пов'язана з багатьма галузями людської діяльності, тому відіграє важливу роль у формуванні здорового покоління з властивими їй біологічними і соціальними функціями, сприяє фізичному і духовному розвитку особи. У ст. 1 ЗУ «Про фізичну культуру і спорт» зазначено: «Фізична культура – складова частина загальної культури суспільства, що спрямована на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини з метою гармонійного формування її особистості». Як вагомий складник загальної культури суспільства вона виконує низку важливих соціальних функцій: оздоровлення, рекреацію, організацію дозвілля, пізнання, виховання, творчість, спілкування, консолідацію, видовища, соціальну мобільність тощо. Саме в цьому полягає особливість феномену фізичної культури, яка поєднує соціальне і біологічне в людині [5, с. 123; 6, с. 96–99].

Фізичне виховання, як зазначено у ст. 12 ЗУ «Про фізичну культуру і спорт», є головним напрямом упровадження фізичної культури і становить органічну частину загального виховання, покликану забезпечувати розвиток фізичних, морально-вольових, розумових здібностей та професійно-прикладних навичок людини. Очевидно, що сучасна орієнтація фізичного виховання повинна

бути спрямована не тільки на зміцнення здоров'я, розвиток та підтримання фізичних якостей і можливостей організму, але і на формування фізичної культури, що міститиме нові ціннісні орієнтації, загальнокультурну, інтелектуальну та емоційну діяльність [4; 1, с. 102–110].

Стратегію розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року розроблено відповідно до ЗУ «Про фізичну культуру і спорт». Вона визначає необхідні зміни у підходах суспільства до зміцнення здоров'я людини як найвищої гуманістичної цінності та пріоритетний напрям державної політики і розрахована на період до 2028 року. Основними завданнями стратегії за напрямками є такі: «Фізично активна нація» – недосконала система взаємовідносин між державою та іншими суб'єктами сфери, що перешкоджає популяризації фізичної культури і спорту; «Спорт вищих досягнень» – відсутність належних умов для розвитку спорту вищих досягнень; «Спортивна інфраструктура» – відсутність привабливої і доступної інфраструктури для регулярних занять населення фізичною активністю і спортом, застаріла матеріально-технічна база комунальних та державних інфраструктурних об'єктів; «Цифрова трансформація сфери фізичної культури і спорту» – невідповідність стану цифровізації сфери вітчизняного спорту і фізичної культури сучасним тенденціям розвитку спорту у світі та неможливість виконання актуальних завдань чинними методами без використання інформаційних технологій; «Кадрове забезпечення сфери фізичної культури і спорту» – відсутність умов для визначення потреб, ведення обліку, стандартизованих вимог до професій, підготовки та професійного зростання фахівців, які здійснюють заходи з фізичної культури і спорту. Реалізація завдань стратегії зумовить: сприяння духовному і фізичному розвитку молоді, виховання у неї почуття громадянської свідомості та патріотизму, бажання активно сприяти утвердженню державності в Україні; розвиток фізкультурно-спортивного руху в Україні з урахуванням змін у всіх сферах суспільного життя та ціннісних орієнтацій населення України; забезпечення переорієнтації практичної діяльності галузі на розв'язання пріоритетної проблеми – зміцнення здоров'я населення засобами фізичного виховання, фізичної культури і спорту; створення умов для задоволення потреб кожного громадянина України у зміцненні здоров'я, фізичному та духовному розвитку; виховання у населення України відповідних мотиваційних та поведінкових характеристик, активної соціальної орієнтації на здоровий спосіб життя; забезпечення передових позицій у міжнародному спортивному русі, спорті вищих досягнень, сприяння розвиткові олімпійського руху в Україні, піднесення міжнародного авторитету держави у світовому співтоваристві [3].

Отже, виховання фізичної культури у закладі вищої освіти має всю необхідну правову та науково-фахову базу, а потрібні відповідна матеріальна

база та державницький підхід керівництва закладів вищої освіти створювати належні умови для виховання здорового покоління.

Список використаних джерел

1. Максимчук Б. А., Оверчук В. В., Галайдюк М. А., Литвиненко В. А., Башавець Н. А., Кахіані Ю. В., Хурдицька Х. М., Овчарук В. Г. Модернізація інфраструктури національної системи фізичного виховання // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. – 2020. – Вип. 8 (128). – С. 102–110.

2. Медвідь Ф. Гуманізація та гуманітаризація фізкультурної освіти та підготовки кадрів у контексті українського національного відродження // Науковий вісник ВДУ. Журнал Волинського державного університету ім. Лесі України. Здоров'я, фізична культура і спорт. – Луцьк : ВДУ, 1997. – № 6. – С. 105–109.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2020 р. № 1089. Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року.

4. Про фізичну культуру і спорт. Закон України від 24.12.1993 № 3808-ХІІ. Редакція від 12.07.2020.

5. Сливка С. С., Медвідь Ф. М., Штангрет М. Й. Фізична культура та фізичне виховання правоохоронців// Актуальні проблеми розвитку фізичної культури і спорту у ВНЗ України. Збірник наукових праць. – Львів : ДУЛП, 1998. – С. 123–128.

6. Сливка С. С., Медвідь Ф. М., Штангрет М. Й. Соціально-правові засади фізичного виховання працівників міліції // Науковий вісник ВДУ. Журнал Волинського державного університету ім. Лесі України. Здоров'я, фізична культура і спорт. – Луцьк : ВДУ, 1998. – № 8. – С. 96–99.